

Nóg mikið av arbeiði til eina rættvísa lön

Dánjal P. Nielsen, vǫlevni hjá Javnaðarflokkinum í Norðoyum, skrivar:

Sum eitt av vǫlevnum javnaðarflokksins í Norðoyggjum vil eg eisini biðja fólk um at seta X við lista C, Javnaðarflokkin, flokkin á tingi, sum arbeiðir fyrri at útvega arbeiði til allar hendur, eitt rætt og rimuligt býti av úrtøkuni, fyrri at øll skulu hava tað gott og liviligt í hesum landi.

Fyri 20 árum síðan valdi eg fólkaflokkinn, men tað var skjótt, at eg fekk eyguni upp fyrri, hvørji áhugamáli løgu fremst hjá hesum flokki.

Fólkaflokkurin prísar tí privata initiativinum.

Tað ger Javnaðarflokkin so sanniliga eisini, men javnaðarflokkin ásnannar, at á summum økjum hóskar almenn fyrstiltan best, t. d. samferðslumál, á øðrum økjum halda vit uppá kommunalt fyrirtaksemi. Aftur á øðrum økjum halda vit at fyrirtakssemi á andeilsgrundarlagi hóskar best.

Her kunnu vit taka sum dømi Fiskasøluna, har fólkafloksmaður hevur stílað fyrri í mong ár. Hetta er fyrirtøka, sum á andeils- ella lutafelagsgrundarlagi stílar fyrri sølu og útflutningi av okkara fiskavörum.

Á handilsliga innflutningsøkinum haldi eg, at eisini meira átti at verið arbeiði á hesum grundarlagi, bæði av skipaiegarum og keyppnum, so keypt kundir verið inn í størri nøgdum og harvið biligari.

Á aftur øðrum økjum ásnannar javnaðarflokkin, at privat fyrirtakssemi hóskar best, men undir almennum eftirliti.

Fyri at skilja munin millum sjónarmiðini hjá Fólkaflokki-

num og Javnaðarflokkinum, er neyðugt at fara longur aftur í tíðina, tí Javnaðarflokkin varð jú ibirt undir slíkum umstøðum, sum vit í Føroyum í dag óivað hava ógvuliga ilt við at fyrstilla okkum, tibetur.

Tá tey stóru londini fóru undir at útyggja sín idnað, var tað privata initiativi, arbeiðsgevarin, einaðandi, og mátti tað arbeiðandi fólki finna seg í, at liva undir teimum korum, sum tað privata initiativið, arbeiðsgevarin, av náði unti tí arbeiðandi fólkinum, og hetta vóru hørð kor, ja so hørð, at vit í dag óivað

illa duga at skilja hetta.

Hetta orsakaði so tað, at fakfelags- og javnaðarflokkin kyknaði upp, við tí endamáli at bota um hesi ómenniskjansligu kor, sum tað arbeiðandi fólkið hevði, og tibetur hevur hetta eydnast, soleiðis at vit í dag hava fastlagdar lönir, við fastlagdari arbeiðstíð, á arbeiðsplássum, sum eru undir almennari umsjón.

Men samfelagi stendur ikki í stað, so tað má framvegis arbeiðast víðari við at tryggja øllum betur og betur livilíkindi.

Nú kann onkur siag sum so,

at her eru vit komnir so langt áleiðis, at tað er ikki brúk fyrri javnaðarflokkinum longur.

Ikki er gamli andin longur burtur enn so, at fyrri nøkrum árum síðan, undir eini streiku, hoyrði eg ein fólkafloksarbeiðsgevara siga hesi orð: »Nei, skil verður onki á arbeiðsviðurskjutum, fyrreni nakað av arbeiðsloysi verður, og arbeiðarin noyðist at koma og biðja um arbeiði».

Eg helt hetta vera dekan og hørð og kynisk orð.

Nei, veljið ein sterkan Javnaðarflokk inn á ting, javnaðarflokkinn, sum vil arbeiða fyrri at allar hendur fáa nóg mikið av arbeiði til eina rættvísa lön. Flokkin, sum stýðir tað privata fyrirtakssemi, men undir almennum eftirliti.

X við lista C, javnaðarflokkinn.

Dánjal P. Nielsen.

Oyndarfjørður	115	113
Helhúrnar	41	39
Fuglafjørður	773	716
Eiði	328	330
Norðskáli	78	77
Oyrar	56	90
Leirvík	376	356
Gøtu	439	422
Lambi	77	73
Soldarfjørður	163	157
Skáli	280	268
Skálabotnur	26	28
Glyvur	499	415
Toftir	471	457
Æðuvík	36	32
Rituvík	159	151
Strendur	416	412
Selatrad	58	56
Morskranes	16	17

4650 4479

NORÐSTREYMOYAR VALDOMI

Haldórvík	138	136
Tjørnuvík	59	58
Langasundur	9	10
Saksun	168	163
Hösvík	86	91
Vestmanna	760	738
Kvívik	208	217
Kollafjørður	307	287

1756 1723

SUÐURSTREYMOYAR VALDOMI

Norðadalur og Svøradalur	18	24
Kaldbak	76	80
Tórshavn	6577	5990
Nólsoy	216	222
Velbastaður og Kirkjubøur	57	59
Hestur	47	50
Koltur	5	5

6996 6430

VAGA VALDOMI

Sanadavágur	410	409
Míðvágur	486	485
Sörvágur	585	560
Bour	24	24
Gásadalur	22	24
Mykinesi	47	56

1574 1558

SANDOYAR VALDOMI

Skopun	310	304
Sundur	385	383
Skarvanes	13	17
Húsavík	59	64
Dalur	44	47
Skálavík	148	140
Skúvoy	66	100
Dimun	44	4

1029 1059

SUÐUROYAR VALDOMI

Sandvík	86	92
Hvalbour	423	394
Fámjin	96	109
Sumba	259	262
Vágur	1022	1082
Porkeri	254	249
Hovi	105	115
Tvoroyri	1240	1198
Lopra-Akrar	93	79
Vikarbyrgi	10	11

3588 3591

Tilsamans 22.633 21.732

Fjúrta-lygnir

Tað gamla lagið, at siga ein ting nóg ofta, fyrri at fólk skulu trúgva tí, hetta lagið sum Hitler var so óforur til, sýntist at vera eitt hitt besta agnið hjá Fjúrtaða, nú uppundir valið.

Her lesa vit, at Javnaðarflokkur skulu hava tikið støðu til felagsmarknaðin, gingið við til at avreiða fiskimarkið inn at trimum fjórðingum og hetta mark skulu vit halda í 5 ár.

Í sama andrátti skrivar presturin á Viðareiði um loysingarpolitikkin, har hann sigur, at føroyingar sjálvir skulu gjalda skula, umsting og sosial mál. Hann nevnið ikki við einum orðið hvør skal gjalda prestalónirnar, sum eru danskar. Ein annar skrivar um »Flokki teirra minnu mentur, javnaðarflokkinn og gremur seg um henda flokk, sum er flokkurinn, sum hevur troðkað so hart á, at hann sjálvur hevur fingið tjóðveldisflokkinn at ganga inn fyrri (ikki tordu teir annað) at gjøgnumføra sosialu

lógirnar, fólkapensjón, avlamsinsjón, einkjupensjón, minstuløn o. s. fr., hækkað arbeiðskvinnulónina, kerlingalónina o. s. fr., mál sum tjóðveldisflokkurin ikki maktaði, meðan hann sat í landsstýri.

Uppaftur ein annar vil leggja landsstýrinum sitandi til last, at verulig gongd er komin á skipasmíðjuna í Vestmanna, sum nú byggir á haldgøðum og tryggum grundarlag við almennum veldhaldi, jattað av sitandi landsstýri. Hetta gremja menn seg um.

Tað lýsir ein slík negativisma út úr øllum hesum valvæniss- og oddagreinum, at ein skal leingi leita eftir at finna slíkar.

Hevur tjóðveldið ikki annað at bjóða veljarum sínum enn ósannindi, knarr og filast at øllum, uttan við einum orði at taka fram tað sum er positivt í hesum landi, ja tá verður hugaligt, um tann ólukkan skuldi hent, at teir loystu.

Hvørja støðu tekur tjóð-

er, er hann hvørki gangandi ella koyrandi eftir, eg vil tí fráfáða øllum suðringum at velja ein tílikan mann inn á ting, ið ikki er forur fyrri at ávirka sínar partamenn á tingi, ella sum eg nevndi harra Heldsdal, at gera hesa, eg hevði nærur sagt deyðsfellu í so frægan stand, at fólk kundu gingið óttaleys eftir honum, og fingið hetta gjørt, áðrenn lovað varð at leggja nýggjan veg til Vikarbyrgi.

Annað fólkafloksvælvnið Niels Holm Jacobsen er ikki so nógv at siga til, hansara røður vóru mest róp við ongum innihaldi.

Loysingarmenn við sínum rakstrarrópum bílla enn tá fólk inn og halda, at vit eru bytt og duga ikki at tonkja, at tá ið vit hava gjørt leyst, og Erlendur, Sigurd og Finn bogi og onkur onnur tjóðveldishetja halda um stýrivølin, at tá kann Føroya skúta sigla trygg við okkum innanborða við ongum ríkisstundringi, teir vilja bara fylla landskassan við útlendskum kapitali til 0-rentu og tilfikt, og síðan gera sildaverksmiðjur, flakavíkir

Til gagns . . .

(Framhald frá 1. síðu)

segði m. a., at sambandsflokkurin var hin sami í dag, sum hann var í 1906.

Eg vil halda, at her er nakað nógv avgjort, tí tað hevur eydnast javnaðarmønnum, síðan teir komu á ting, at draga henda flokk, sum hevði sum mið og mál, at ikki mátti broytast nakað frá amtstøðuni stig fyrri stig burtur úr nagga-tódnini ja so langt, at teir fingust til kroystir av javnaðarmønnum og av umstøðum at viðtaka tað nógv umrødda heimastýrslóg, ið gjørdi, at Føroya lögting fekk arbeiðsfríð og kundi byrja at arbeiða fyrri framburði fyrri land og fólk.

Henda umrødda beiska støða sambandsins í stjórnmálum gjørdi, at sjálfstýrslókkurin fór í fyrra partar, og støðan í dag millum hesar flokkar er lík tí, ið stendur í kvæðnum Runsisvalsfríð-

ið »Villir fóru tólvjavningar, hvør móti øðrum slóð.

Ja, teir eru so í órviti nú, at teir vilja bílla okkum inn, at vit kunnu yvirtraka felagsmálini og liva betri og undir einum hægrilivifóti, enn vit hava í dag.

Fólkafloksvælvnið Jens Vestergaard haldi eg vera bestan oman fyrri hálsvølin, hann heldur seg vita um ein heilan hóp av málum, ið javnaðarmenn hava forkomið, hesi mál vil hann, um hann fær høvi til tess, føra ígjøgnum til frama fyrri Suðuroynna.

Eg kundi havt hug at spurt harra Jens Vestergaard, bústandi á Økrum, ið sum nær kunnugt hevur sitið í sóknarstýrinum í Sumba nú í skjótt 4 ár, hvi hava tygum ikki ávirkað M. Helmsdal, landsverkföring, so vegurin Lopra —Akrar bleiv gjørdur í so frægan stand, at hann var gangandi eftir uttan at bliva meinslaður, tí sum